

Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu (SPORAK)

TUTARLILIK KOMİTESİ

Prof. Dr. Fatma İlker KERKEZ

SPORAK Tutarlılık Komitesi üyeleri;

Prof. Dr. Özcan SAYGIN (Başkan)
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Serkan İBİŞ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Ali ÖZKAN

Yozgat Bozok Üniversitesi

Prof. Dr. Fatma İlker KERKEZ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Aynur YILMAZ

Trabzon Üniversitesi

Doç. Dr. Sevim GÜLLÜ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Dr. Öğr. Üyesi Züleyha AVŞAR

Bursa Uludağ Üniversitesi

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MADDE 9. Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları

(6) Her kurum ziyareti sonrasında, ziyaret takımı temel bulgularını ve akreditasyon önerilerini içeren bir taslak rapor hazırlar. Taslak raporun değerlendirilen programları yürüten fakülte geneli için ayrı bir bölüm, değerlendirilen her program için de ayrı bir bölüm içermesi beklenir. Ziyaret edilen kurumun çıkış bildirimine yanıt vermesi durumunda, taslak rapor kurumun 30-gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini de içerecek şekilde hazırlanır. Hazırlanan taslak raporun elektronik kopyası, takım başkanı tarafından SPORAK Başkanlığına elektronik ortamda gönderilir. **Tutarlılık ve yazım kontrolü yapılan raporlar**, SPORAK değerlendirme takvimine göre, SPORAK üyelerinin onayına sunulur. Onaylanan raporlar, kurumlara verilecek kesin raporlardır.

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MADDE 10. Tutarlılık ve Yazım Kontrolü

Programların akreditasyon değerlendirmesi sonucunda, kurumlara yapılacak bildirimlerin hem değerlendirmeler hem de şekilsel olarak birbirleriyle tutarlı olmaları, her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmaları gerekmektedir.

Taslak raporların SPORAK tarafından görüşülmesinden önce, değerlendirme tutarlılığının üç düzeyde sağlanmış olmasına dikkat edilir.

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MADDE 10. Tutarlılık ve Yazım Kontrolü

(a) Takım içi tutarlılık: Bir kurumun değişik programlarını değerlendiren takımda, bu programların belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirilmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından takım üyelerinin hepsi sorumludur, ancak birincil sorumluluk takım başkanına aittir. Takım içi tutarlılığın kurum ziyaretinin son gününde yapılacak çıkış görüşmesinden önce sağlanmış olması gerekir.

Takım içi tutarlılık

Bir kurumda takımca değerlendirilen farklı programlara ait raporlar arasındaki tutarlılık.

Örnek: A Üniversitesinin Rekreasyon ve Spor Yöneticiliği Programları değerlendiriliyor olsun. Belirli bir ölçütte örneğin Altyapı ölçütüne Rekreasyon için Eksiklik, Spor Yöneticiliği için Kaygı şeklinde değerlendirme yapılması takım içi tutarlılığı tehdit edebilir. Bu durumun ölçüt açıklamalarında gerekçeleriyle açıklanması gerekir.

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MADDE 10. Tutarlılık ve Yazım Kontrolü

(b) Takımlar arası tutarlılık: Bir değerlendirme döneminde farklı kurumlarda yapılan program değerlendirmelerinde, belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde bu kurumların değerlendirme takımlarının başkanları sorumludur. Ancak, bu düzeydeki tutarlılığı garanti etmek için, mümkünse o dönem takım başkanlığı yapmamış olan SPORAK üyelerinden veya SPORAK tarafından seçilen deneyimli SBD değerlendiricilerinden oluşturulacak bir Tutarlılık Kontrol Komitesi takımlar arası tutarlılık kontrolünü yapar. Olası tutarsızlıklar, ilgili takım başkanları ve gerekiyorsa onlar aracılığıyla bağlantı kurulan program değerlendiricileri ile koordinasyon yoluyla giderilir.

Takımlar arası tutarlılık

Aynı dönemde farklı takımlar tarafından hazırlanan raporlar arasındaki tutarlılık

Örnek: A ve B Üniversitelerinin Rekreasyon programları farklı takımlar tarafından değerlendirilmiş olsun. Belirli bir ölçütteki örneğin Organizasyon ve Karar Alma Süreçlerinde yetersizliklerinin değerlendirmelerinin kanıta dayalı ve tutarlı olması gerekir. Kanıt bulunmadığı halde takımlardan birinin bu ölçüte Kaygı diğerinin Eksiklik şeklinde değerlendirme yapmış olması takımlar arası tutarlılığı tehdit eder.

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MADDE 10. Tutarlılık ve Yazım Kontrolü

(c) Yıllar arası tutarlılık: Bir ölçütteki benzer yetersizliklerin değerlendirmesi, bu yetersizliklerin farklı değerlendirilmesine ilişkin kesin bir SBD kararı bulunmuyorsa, yıllar içinde tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde her yıl kurulmakta olan takımların başkanları sorumludur. Ancak, bu düzeydeki tutarlılığı garanti etmek için, Tutarlılık Kontrol Komitesi yıllar arasındaki tutarlılık kontrolünü de yapar.

İşlemler

Takımlardan gelen Program Değerlendirme Raporları Tutarlılık Komitesi Başkanına gönderilir.

Başkan Raporları üyelere gönderip 15 gün süre vererek okuyup değerlendirmelerini ister.

15 gün sonunda Tutarlılık Komitesi tarafından toplantı yapılır. Toplantıda gönderilen raporlar incelenir.

İşlemler

Şekil, format ve yazım dili olarak bakılır (her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmaları gerekmektedir),

+30-60 gün sonucu olarak yazılan kararlarla önerilen akreditasyon kararı uyumu (örneğin; herhangi bir ölçüt için E (Eksiklik) bildirimi yapılmışsa AV (Akreditasyon

Form 4 ve 5'de ölçüt açıklamaları ve Çıkış Bildiriminde yer alan değerlendirmeler ile önerilen akreditasyon kararı uyumu (örneğin; Form 4 ve 5 için açıklamalarda PUKÖ döngülerinin tamamlanmadığı yazıldığı halde SGD (5 yıl) akreditasyon önerilmiş olması).

İşlemler

Toplantıda yapılan incelemeler neticesinde

1- değerlendirme takımı tarafından önerilen karar olduğu gibi kabul edilir,

Toplantıda yapılan incelemeler neticesinde

2- değerlendirme takımı tarafından önerilen karar değiştirilebilir (artırma şeklinde; Ara Ziyaret (2 yıl) SGD (5 yıl)'ye dönüştürülebilir ya da düşürme şeklinde Ara Rapor (2 yıl) AV (Akreditasyon vermeme)'ye düşürülebilir).

Tüm kabul ve değişiklikler gerekçeleriyle birlikte SPORAK'a Tutarlılık Komitesi Başkanı tarafından sunulur.

Yazımda Dikkat Edilecekler

SBD

FORM 3. PROGRAM DEĞERLENDİRİCİ ÇİZELGESİ

Kurum:	Program:
Takım Başkanı:	Ziyaret Tarihleri:
Program Değerlendiricisi:	Program Eş Değerlendiricisi:

İlgili satırda, Eksiklik için "E", Zayıflık için "Z", Kaygı için "K", Gözlem için "G", hiçbir yetersizlik ya da gözlem yoksa (√) kullanınız.	Bir Önceki Değerlendirme	Ön Tahmin	0. Gün	1. Gün	Çıkış Bildirimi
1. ÖĞRENCİLER					
1.1 Öğrenci kabulü, izleme ve değerlendirme yöntemleri var ve uygulanmakta					
1.2 Yatay ve dikey geçişler, çift anadal, yan dal, ders sayma yöntemleri var ve uygulanmakta					
1.3 Öğrenci değişimi yöntemleri var ve uygulanmakta					
1.4 Danışmanlık ve izleme yöntemleri var ve uygulanmakta					
1.5 Başarının ölçülmesi ve değerlendirmesi yöntemleri var ve uygulanmakta					
1.6 Mezuniyet koşullarının kontrol yöntemleri var ve uygulanmakta					
2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI (PEA)					
2.1 PEA tanımlanmış					
2.2(a) PEA SBD tanımıyla uyumlu					
2.2(b) PEA kurum fakülte ve bölüm özgörevleriyle uyumlu					
2.2(c) PEA iç ve dış paydaşları sürece dahil ederek belirlenmiş					
2.2(d) PEA kolay erişilecek şekilde yayımlanmış					
2.2(e) PEA iç ve dış paydaşların gereksinimleri doğrultusunda güncellenmekte					
2.3 PEA'lara ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir süreç tanımlanmış ve işletilmekte (Tanımlanmış bir süreç varsa) Süreç işletilmekte ve amaçlara ulaşıldığı					

Yazımda Dikkat Edilecekler

SBD

FORM 3. PROGRAM DEĞERLENDİRİCİ ÇİZELGESİ

Kurum:	Program:				
Takım Başkanı:	Ziyaret Tarihleri:				
Program Değerlendiricisi:	Program Eş Değerlendiricisi:				
İlgili satırda, Eksiklik için "E", Zayıflık için "Z", Kaygı için "K", Gözlem için "G", hiçbir yetersizlik ya da gözlem yoksa (✓) kullanınız.	Bir Önceki Değerlendirme	Ön Tahmin	0. Gün	1. Gün	Çıkış Bildirimi
4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME					
4.1 Kurulmuş ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır					
4.2 Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.					
5. EĞİTİM PLANI					
5.1 Programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) var ve bu eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve ölçüt 10'da verilen disipline özgü bileşenleri içeriyor					
5.2 Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti etmekte					
5.3 Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir yönetim sistemi bulunmakta					
5.4.(a) Eğitim planı en az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermekte. (Temel bilim eğitimi ilgili disipline uygun ve deneysel çalışmalarla destekleniyor.)					
5.4.(b) En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel spor bilimleri ve ilgili disipline uygun spor bilimleri meslek eğitimi var					
5.4.(c) Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda					

SBD
FORM 5: PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMU
YETERSİZLİKLERİN ÖZETİ

(ÇIKIŞ TOPLANTISINDA BİR KOPYASINI KURUMA VERİNİZ)

Kurum: _____ Program: _____
Değerlendirici: _____ Tarih: _____
Eş Değerlendirici: _____ Takım Başkanı: _____

PROGRAM ÖLÇÜTLERİ	İlgili satırda Eksiklik için "E", Zayıflık için "Z", Kaygı için "K", Gözlem için "G" kullanınız ¹⁾ . Bir ölçütte ilgili olarak programın hiç bir yetersizliği bulunmuyorsa ilgili satıra (✓) işareti koyunuz.				
	Değerlendirici tarafından doldurulacak sütunlar			SPORAK tarafından doldurulacak sütunlar	
	Bir önceki değerlendirme	Çıkış bildirim	+30-60 gün sonuc	Tutarlılık sonucu	SPORAK kararı
1. OĞRENCİLER					
2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI					
3. PROGRAM ÇIKTILARI					
4. SUREKLİ İYİLEŞTİRME					
5. EĞİTİM PLANI					
6. ÖĞRETİM KADROSU					
7. ALTYAPI					
8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR					
9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SUREÇLERİ					
10. DISİPLİN ÖZGÜ ÖLÇÜTLER					

¹ Terimlerin Tanımı:

Eksiklik: Bir ölçütün sağlanmadığını bildirimidir. Dolayısıyla, program ölçütü uyum içinde değildir. Bu ölçütün sağlanması için kurum tarafından acil önlemler alınması gereklidir.

Zayıflık: Bir ölçütün kısmen sağlandığını, ancak bu durumun zorlukla elde edildiğini ve bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisini bulunmadığını gösterir. Dolayısıyla, ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurum tarafından düzeltici önlemler alınması gereklidir.

Kaygı: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişime potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride sağlanamayabileceğini gösterir. Dolayısıyla, ölçütün sağlanmasının devamını garanti etmek için kurum tarafından olumlu bir girişim yapılmasında yarar vardır.

Gözlem: Değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan veya olma yabılen bir izlenim, yorum veya öneridir ve kurumun programlarını daha da geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere belirtilir.

² Ara Değerlendirme ve Kanıt Göster değerlendirmelerinde, bir önceki SBD değerlendirme raporunda yer verilmemiş olan fakat bu ziyaret sırasında fark edilmiş olan yeni yetersizlikler ve gözlemler bu formda kullanılmaz. Ancak, bir önceki değerlendirmeden sonra ortaya çıkan ve bu dönem fark edilen yetersizlikler bu formda dikkate alınmalıdır.

MADDE 11. Akreditasyon Kararları

- (a) Akreditasyon kararlarında son söz SPORAK'a aittir. Bu karar, değerlendirme takımı tarafından SPORAK'a yapılan önerilere dayanılarak alınır.
- (b) SBD, programları niteliklerine göre sıralamaz. Programlar akredite edilir veya edilmez. Akreditasyon kararları yalnızca, bir sonraki değerlendirmenin türünü ve tarihini belirtir. Akredite edilen programlara, verilen akreditasyon süresince geçerli olacak ilgili sertifikalar verilir.
- (c) Bir programın genel değerlendirilmesinde, SBD ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünün sağlandığı sonucuna varılırsa, beş (5) yıllık akreditasyon verilir. Ara değerlendirmelerde verilecek akreditasyonun süresi bir önceki genel değerlendirme tarihinden itibaren, en fazla 5 (beş) yılı kapsayabilir. Bir programın genel değerlendirilmesinde herhangi bir ölçütte "eksiklik" değerlendirme yapılmamış olmasına karşın, bir veya daha fazla ölçütte "zayıflık" değerlendirme yapılmışsa, akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir. İki (2) yıl süreli akreditasyon verilen programların akreditasyon geçerlik süresinin son yılı (ikinci yıl) içinde ara değerlendirmeleri yapılır. Ara değerlendirme, genel değerlendirme sırasında "zayıflık" ve "kaygı" değerlendirme yapılmış ölçütlere odaklı olarak yapılır. Ara değerlendirme sırasında herhangi bir ölçüt için yapılacak "eksiklik" veya "zayıflık" değerlendirme, "eksiklik" olarak kabul edilir ve programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır. Diğer taraftan, ara değerlendirmede herhangi bir ölçütte "eksiklik" veya "zayıflık" değerlendirilmesi yapılmayan programların akreditasyon süreleri en fazla üç (3) yıl süre ile, bir sonraki genel değerlendirme tarihine kadar uzatılır.
- (d) Bir programın genel değerlendirilmesinde, bir veya daha fazla ölçütün hiç sağlanmaması nedeniyle "eksiklik" değerlendirme yapılmışsa, bu programa akreditasyon verilmez. Bu karar itiraza açıktır.
- (e) Verilmiş olan akreditasyon süresi içinde SBD bir programın artık ölçütleri sağlamadığına dair bazı bilgiler edinirse, bu bilgiler hemen kuruma bildirilir ve SBD'ye otuz (30) gün içinde bir yanıt verilmesi istenir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse veya gelen yanıt SPORAK tarafından yeterli bulunmazsa, SBD gerekçeli iptal işlemlerini başlatabilir. Bu işlemler, gerekçeli iptalin uygulama nedenlerinin kuruma bildirilmesi ile başlar. Gerçek verileri belirlemek için bir kurum ziyareti düzenlenebilir. İptal nedenlerini gösteren bir rapor hazırlanır, incelemesi ve otuz (30) gün içinde yanıtlanması için kuruma iletilir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse veya gelen yanıt SPORAK tarafından yeterli bulunmazsa, akreditasyon iptal edilir. Bu karar, gerekçelerinin açıklaması ile birlikte kuruma hemen bildirilir. Bu karar itiraza açıktır.

Değerlendirmeler kanaate göre değil;

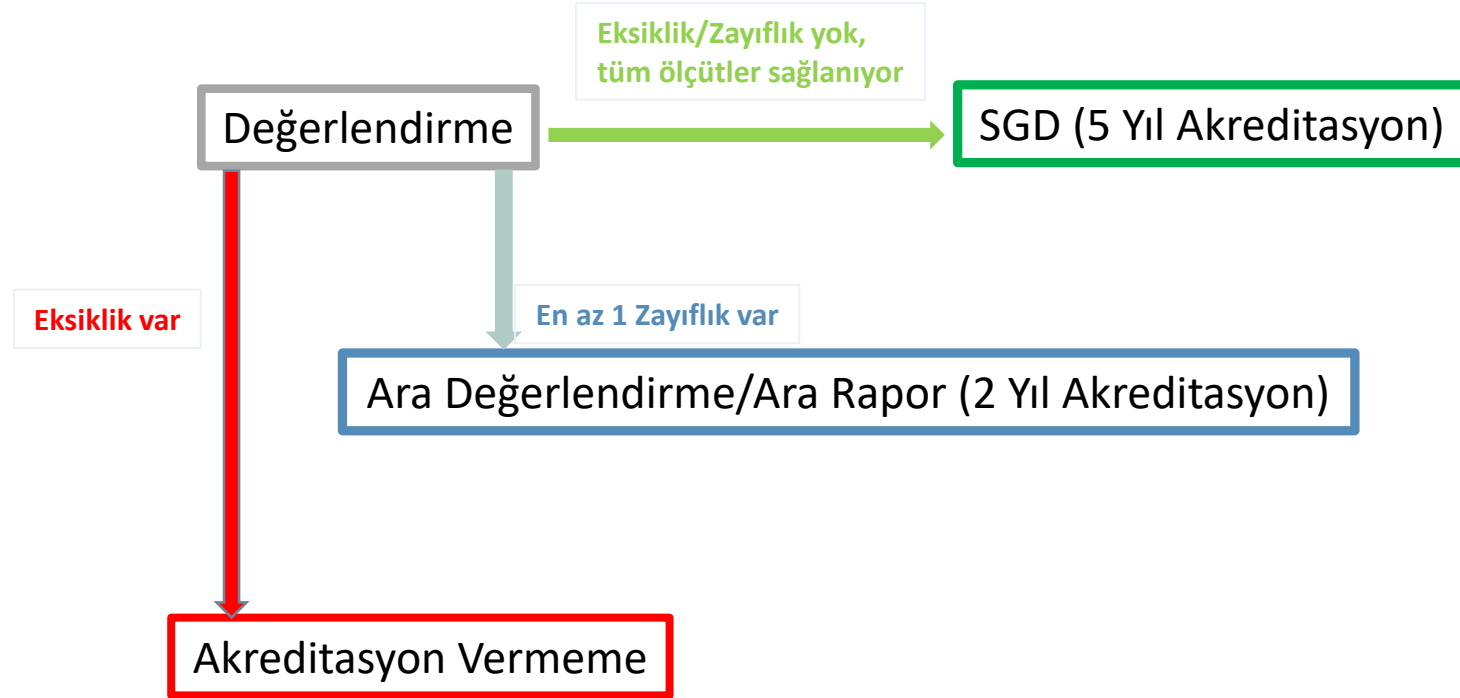
- SPORAK olutlerine,
- Bu olutlere ilişkin program tarafından sağlanan kanıtlara,
- Takım üyelerinin gözlemlerine ve goruşmelerden edindikleri bilgilere dayalı olarak karar verilmelidir.

Değerlendirmeler kanaate göre değil;

- Takım üyeleri arasında değerlendirmeler üzerinde görüş birliği amaçlanmalı,
- Takım üyeleri takımda yapılan tüm tartışmalarda ve alınan tüm kararlarda katılımcı rol üstlenmeli (takım başkanı ne derse o şekilde değil),
- Kararlar programda gözlenen yetersizlikler ile uyumlu olmalıdır.

Akreditasyon Kararları

Değerlendirmeler

2022- 2023 Döneminde Tutarlılık komitesine gönderilen toplam 8 Üniversitenin 13 Programına ait raporlar incelenmiş, 5 Üniversite 7 Programın Akreditasyon Önerileri Değerlendirici Raporundaki haliyle Tutarlılık Komitesi tarafından kabul edilmiştir.

Önerilen kararların rapordaki bilgilerle uyuşmaması nedeniyle 4 Üniversite ve 6 Programın akreditasyon önerilerinin Tutarlılık komitesi tarafından aşağıdaki şekilde SPORAK'a sunulmasına oy birliği ile karar verilmiştir;

1 (bir) Programın AZ (2 Yıl) önerisinin AR (2 Yıl) olarak önerilmesine,

1 (bir) Programın SGD (5 Yıl) önerisinin AR (2 Yıl) olarak önerilmesine,

4 (dört) Programın AR (2 Yıl) önerisinin AV (Akreditasyon Vermeme) olarak önerilmesine.

TEŞEKKÜRLER

